

Reactie Oudervereniging Balans: Internetconsultatie

Besluit terugdringen schoolverzuim

Registratie van verzuimgegevens lost het probleem van veelvuldig verzuim en thuiszitters niet op. De onderliggende oorzaken, zoals het gebrek aan passend onderwijs, onvoldoende ondersteuning en beperkte middelen voor scholen, pakt het niet aan. Positief aan het besluit is dat het erkent dat langdurig verzuim vaak een signaal is van onvoldoende of niet juiste ondersteuning. En handelen gebeurt vaak te laat wanneer er al sprake is van zorgelijk verzuim. Onderwijs kunnen volgen is niet alleen afhankelijk van de ziekte of problematiek van de leerlingen maar ook van passend onderwijs en ondersteuning.

Het risico van registratie en informatie over afwezigheid is dat dit leidt tot centrale streefcijfers en onderlinge (prestatie)vergelijking waarmee de druk op leerlingen toeneemt. Zo zien we het gevaar dat scholen, samenwerkingsverbanden of gemeenten in gaan zetten op beloningssystemen voor het laagste ziekteverzuim. Dat geeft een negatieve druk op leerlingen die door geldige redenen niet fysiek naar school kunnen. En vergroot het risico op nog meer dwang en drang in de vorm van (dreigen met) boetes vanuit leerplicht, veilig thuis meldingen of jeugdbeschermingstafels bij problemen rondom passend onderwijsaanbod. Uit [het Thuiszitterrapport van Balans](#) weten we dat nu al 37% van de ouders van ‘thuiszitters’ hiermee te maken heeft.

Teleurstellend vinden wij dat het wetsvoorstel blijft uitgaan van fysieke schoolgang als doel terwijl het recht op onderwijs (VN-verdrag Handicap, Kinderrechtenverdrag) breder van toepassing kan zijn en uitgaat van onderwijsdeelname in plaats van schoolaanwezigheid. Dit kan bijvoorbeeld via afstandsonderwijs vorm krijgen.

Het schrappen van de bekostigingskorting voor leerlingen ongeoorloofd verzuim haalt de financiële prikkel weg die soms leidde tot vermijding of uitsluiting van leerlingen die uitvallen. Scholen kunnen hiermee niet meer aangeven dat ze geen geld hebben om de benodigde ondersteuning voor deze leerlingen te bieden.

De voorgestelde gegevensuitwisseling verstevigt de positie van scholen, gemeenten en samenwerkingsverbanden om verzuim te signaleren en hun taken in de ondersteuning van leerlingen uit te voeren. Dit mag alleen niet negatief uitpakken voor de rechtspositie van ouders en leerlingen. Wij bevelen aan expliciet vast te leggen dat ouders en leerlingen hetzelfde recht op informatie, inzage en toelichting hebben als partijen die de gegevens ontvangen. De verzuimgegevens van scholen moeten openbaar en makkelijk vindbaar zijn.

De opvraag van gegevens via de scholen kan een eenzijdig beeld geven. Uit de huidige registratie van thuiszitters weten we dat deze bij lange na niet het werkelijke verzuim

aangeven. ([Thuiszitters tellen, een ander licht op passend onderwijs](#), [Meer zicht op verzuim](#)) Veel leerlingen zijn onvoldoende in beeld omdat scholen het verzuim niet melden. Daar verandert deze wetswijziging niets aan.

Om te voorkomen dat ouders en leerlingen onder druk van de verzuimgegevens in een kwetsbare positie komen is volwaardig inclusief onderwijs met leerrecht nodig. Met laagdrempelige en onafhankelijke ondersteuning. Zeker wanneer er verschil van inzicht tussen ouders/leerling en school over ondersteuning of registratie is of wanneer meerdere partijen betrokken zijn.

De gemeenten en de samenwerkingsverbanden beschikken straks over dezelfde gegevens. Onze hoop is dat dit zal bijdragen aan een betere samenwerking en afstemming tussen het onderwijs en de zorg.

Wij benadrukken nogmaals dat het besluit voorbijgaat aan de werkelijke oorzaak van thuiszitten: het ontbreken van de benodigde en juiste ondersteuning binnen het onderwijs en de jeugdzorg. Deze maatregelen blijven symptoombestrijding en is geen oplossing voor het daadwerkelijke systeemprobleem en onderwijsuitval.

Joli Luijckx

Directeur Oudervereniging Balans